

Äiti kuoli, kun Pertti oli kuuden. Mentiin Muumimaailmaan, Nuuskamuikkusen laiturilta isä tuijotti merelle. Kesä oli lopussa ja koulu alussa. Pertti ei oppinut lukemaan ja kun oppi ei lukenut ääneen. Opettaja sanoi, että nyt tuli psykologille töitä. Piia antoi kuuman korvapuustin ja hymyili. Isä puhui vähän mutta asiaa: "Ei me sua enää elätetä." Kaupungin vuokratalossa tapeltiin. Perttikin tappeli. Syötiin Atrian maksalaatikkoa kuluneilta lautasilta. Niina sai tarpeekseen: "Minä en halunnut tämmöstä elämää." Pertti haki roskalaatikosta Helsingin Sanomat ja luki Viivin ja Wagnerin. Kolmen vuoden kuluttua tuli häätö. Pertti sai kortin Kotkasta: "Se on sun näkönen, tuutko kattoon?" Pertti ei mennyt. Pertti ajatteli pöytää, jolta kaikki astiat oli viety pois. Inttiaikana lomilta tullessa Pertti tapasi junassa saksalaisen naisen. Komppanianpäällikkö piti puhuttelun ja määräsi yypeetä. Seuraavan puntiksen jälkeen Pertti kirjoitti putkan seinään: "Valtanen on homo!" Iltalomat istuttiin Päämajassa. Marjatta antoi kaljaa velaksi seuraavaan päivärahaan asti, ja Liikasselle vähän muutakin. Ampumaleirillä Liikanen tiputti käsikranaatin poteroon. "Missäs kulikessu?" Marjatta kysyi. Laitinen tilasi jallucolat kaikille. Se yritti karistaa mielestä ajatuksen, että nyt on Kulin paikka vapaana. Pertti nuokkui. Laitinen selitti peeulle, että Pertillä on narkolepsia. Kun muut lähti siviilit päällä kannissa kohti Jyväskylää, Pertti jäi kasarmille lukemaan Sofien valintaa. Pertti meni iltalukioon. Ulla kirjoitti 68-vuotiaana ällän lyhyestä italiasta. "Mieti nyt vähän poika", Ulla sanoi, mutta juotiin kuitenkin teet loppuun. Pertti maksoi nimellistä vuokraa ja pelkäsi, että sota laajenee koko maapallolle, ja vielä enemmän sitä, että rahat loppuu eikä saa viinaa. "Mulla tulee pää kipeeksi tupakansavussa", opettaja sanoi. Sen kämpille käveltiin viisi kilometriä 30 asteen pakkasessa. "Kahvinkeitin ostin muuten minä", Pertti sanoi Ullalle. Ulla lähti ikääntyvien yliopistoon Hannu Taanilan luennolle. Kevät oli taas myöhässä. Pertti kuunteli Baddingia Iskelmäradiosta. "Enhän mä sua oppinut tuntemaan kun sä olit kymmenen vuotta nuorempi", veli sanoi päissään. Vietiin pulloja Prismaan ja saatiin niillä kolme punkkua. Hautajaisten jälkeen veli soitti: "Ei siitä paljon jää, kun velat maksetaan." Kysyi tilinumeroa. Pertti lähti Alanyaan ja osti Rolexin kahdella eurolla. Pertti opetteli englantia: "Raki on the rocks." Kotiin tultiin viikko paluulennon jälkeen Frankfurtin kautta väliaikaisella passilla. Pertti mietti, että vuokra olisi pitänyt maksaa ennen matkaa. Reetan kuukautiset oli myöhässä. Niin oli Pertin opinnotkin. "Nyt loppui viinanjuonti", Reetta sanoi. Pertti kävi tiputtamassa avaimet Ullan postiluukusta ja osti kotimatalla Anttilasta 24-osaisen astiaston ja ale-CD-laarista Tabula Rasaa.